

## DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAUČNI SAT

### I. OPĆI PODATCI O VJERONAUČNOM SATU

Škola: Vođinci, Vođinci  
Razred: VI.  
Vjeroučitelj /ica: Tereza Dijanić

Nastavna cjelina: Živjeti u miru i slobodi  
Nastavna tema: Sloboda izvire iz prave ljubavi  
Nastavna jedinica: Zajedno na putu radosti i slobode

Ključni pojmovi: sloboda, ljubav, odgovornost

#### CILJ:

Učenik će prepoznavati probleme u svijetu koji nas okružuje i ponuditi odgovore na te probleme kroz dokumente crkvenog učiteljstva II. vatikanskog sabora, posebice kroz pastoralnu konstituciju o Crkvi u suvremenom svijetu i Katekizam katoličke Crkve

#### ISHODI:

##### *Obrazovni / kognitivni*

Učenik će moći imenovati neke države i njihove glavne gradove  
Učenik će moći locirati svijet na bogate i siromašne zemlje  
Učenik će moći izdvojiti probleme današnjeg svijeta  
Učenik će moći navesti potrebe djece na raznim stranama svijeta

##### *Odgojni / afektivni*

Učenik će moći obratiti pozornost na slikokaz  
Učenik će moći slijediti upute o radu  
Učenik će moći pokazati osjećaj otvorenosti Crkve za solidarnost u problemima s kojima se posebice bore siromašniji krajevi svijeta

##### *Djelatni / funkcionalni ili psihomotorički*

Učenik će moći napisati potrebe siromašne djece  
Učenik će moći scenski izvesti potrebe suvremenog svijeta i čovjeka  
Učenik će moći sastaviti pismo bogatim zemljama za pomoć siromašnjim zemljama  
Učenik će moći izraditi *Kuću pomoći*

Metodički sustav: problemsko – stvaralački sustav

Oblici rada: pojedinačni, čelni, skupni - timski, rad u paru

Aktivnost učenika: molitveno izražavanje, igrati, imenovati, promatrati, pokazivati, slagati, glumiti, pisati, lijepiti, bojiti, samovrjednovati, vrjednovati

Nastavne metode: molitveno izražavanje, igra, metoda pisanja, metoda promatranja, metoda demonstracije, metoda pismenog izražavanja, metoda scenskog izražavanja, metoda

praktičnih radova, metoda demonstracije, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda usmenog izlaganja, metoda samovrjednovanja, metoda vrjednovanja

Nastavna sredstva: fotografije, globus, zemljovid svijeta, slikokaz, plakati, udžbenik, nastavni listići

Nastavna pomagala: lcd projektor, laptop, platno za projekcije, ploča, kreda, magneti, škare, ljepilo za papir, debeli flomasteri, flomasteri, samoljepljivi papirići, kolaž – papir, hamer papir, naočale i kruna od papira

Korelacija: Geografija:


pokazivanje država i njihovih glavnih gradova na zemljovidu i globusu;  
uočavanje problema suvremenog svijeta i rasprostranjenost siromaštva i bijede u svijetu

Hrvatski jezik:

pronalaženje suprotnih pojmova;  
scensko izražavanje učenika;  
pisanje pisma na zadanu temu

Sat razrednika: Solidarnost

Plan ploče:

Zajedno na putu radosti i slobode		
siromaštvo – bogatstvo	glad – sitost	bolest – zdravlje
rat - mir	tuga – radost	škrtost – nesebičnost
osamljenost - prijateljstvo	nepismenost – pismenost	
grupni uradci učenika		
u naočalne leće upisana tjelesna djela milosrđa		
		

Pitanja za provjeru ishoda:

- \* Pogoditi ime države i glavnog grada, te ih smjestiti na zemljovidu svijeta ili globusu
- \* Izdvojiti probleme suvremenog svijeta
- \* Kroz scensko i pismeno izražavanje učenika izdvojiti i prepoznati potrebe s kojima se susreću djeca iz tzv. zemalja Trećeg svijeta
- \* Kroz metodu praktičnih radova zauzeti kršćanski stav koji obvezuje sve kršćane, a veže se uz tjelesna djela milosrđa, pravednosti i solidarnosti

Izvori za pripremanja nastavnika:

*Program katoličkog vjeronauka u osnovnim školama*, HBK, Zagreb, 2003.

*Nastavni plan i program za osnovnu školu*, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Zagreb, 2006.

*Hrvatski nacionalni obrazovni standard, Vjeronauk 6. razred*, Radna – nelektorirana verzija od 1. kolovoza 2006.

*Pozvani na slobodu*, Udžbenik za katolički vjeronauk šestoga razreda osnovne škole, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2014.

*Katekizam Katoličke Crkve*, Hrvatska biskupska konferencija, Glas Koncila, Zagreb, 1994.

*Drugi vatikanski sabor: Dokumenti*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1993.

<http://www.hbk.hr/biblija/pregled.php>

<http://www.ezadar.hr/clanak/u-svijetu-radi-oko-218-milijuna-djece>

<http://www.klix.ba/vijesti/svijet/najgori-oblici-djecijeg-rada-nece-bitiskorijenjeni-do-2016/131008158>

<http://www.dw.de/oko-218-milijuna-djece-bez-djetinjstva/a-3405318>

<http://www.dw.de/europa-kao-tr%C5%BEi%C5%A1te-za-trgovinu-djecom/a-3850905>

[http://os-popovac.skole.hr/predmeti?ms\\_nav=aan](http://os-popovac.skole.hr/predmeti?ms_nav=aan)

<http://www.centaroptike.com/BrandList/432/bgoid/31/lang/HR/Vogue-naocale---Salmoiraghi---Vigano-Optika.wshtml>

Izvori za pripremanje učenika:

*Pozvani na slobodu*, udžbenik za katolički vjeronauk šestoga razreda osnovne škole, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2014.

Radni materijali i predlošci za rad

## **II. GLOBALNA STRUKTURA SATA**

Meditativno – molitveni početak

Najava biblijskoga teksta te provjera dosadašnjeg poznavanja teksta

Susret s cjelinom biblijskoga teksta

Stvaranje problemske situacije

Izdvajanje i preciziranje problema; te naznaka metodičkih uputa i izvora (medija) za rješavanje problema

Samostalno pojedinačno i grupno rješavanje problema

Priopćavanje rezultata rada, dopune i korekcije tih rezultata

Sinteza

Aktualizacija

Meditativno - molitveni završetak

### III. TIJEK SATA (razraditi tijek sata sa svim fazama)

#### Meditativno-molitveni početak

Stati ćemo u krug, u čijem središtu je globus, uhvatiti ćemo se za ruke. Svi smo djeca jednog lijepog, šarolikog i velikog planeta Zemlja i izmoliti ćemo molitvu koja povezuje sve kršćane svijeta, a to je molitva *Oče naš* koji ćemo posvetiti djeci koja žive u siromašnim zemljama.

#### Najava biblijskoga teksta te provjera dosadašnjeg poznavanja teksta

Biblija je knjiga Riječi Božje koja je upućena svakome čovjeku. Po Isusu Kristu ta riječ je dobila svoje značenje.

#### Susret s cjelinom biblijskoga teksta

Pročitati ću vam tekst iz *Mt 7, 1-12*.

<sup>1</sup>"Ne sudite da ne budete suđeni! <sup>2</sup> Jer sudom kojim sudite bit ćete suđeni. I mjerom kojom mjerite mjerit će vam se. <sup>3</sup> Što gledaš trun u oku brata svojega, a brvna u oku svome ne opažaš? <sup>4</sup> Licemjere, izvadi najprije brvno iz oka svoga pa ćeš onda dobro vidjeti izvaditi trun iz oka bratova!" Ne obeščaćujte svetinje! <sup>6</sup> "Ne dajte svetinje psima! Niti svoga biserja bacajte pred svinje da ga ne pogaze nogama pa se okrenu i rastrgaju vas." Uspješnost molitve <sup>0</sup> 11,9-13) <sup>7</sup> "Ištite i dat će vam se! Tražite i naći ćete! Kucajte i otvorit će vam se! <sup>8</sup> Doista, tko god ište, prima; i tko traži, nalazi; i onomu koji kuca otvorit će se. <sup>9</sup> Ta ima li koga među vama da bi svojemu sinu, ako ga zaište kruha, kamen dao? <sup>10</sup> Ili ako ribu zaište, zar će mu zmiju dati? <sup>11</sup> Ako dakle vi, iako zli, znate dobrim darima darivati djecu svoju, koliko li će više Otac vaš, koji je na nebesima, dobrima obdariti one koji ga zaištu!" Zlatno pravilo <sup>12</sup> "Sve, dakle, što želite da ljudi vama čine, činite i vi njima.

#### Stvaranje problemske situacije

U ovome tekstu Isus govori svim ljudima na svim kontinentima i zemljama svijeta. Sada ćemo odigrati jednu kratku igru *Pogodi glavni grad*. Izvlačimo papirić s nazivima država vaš je zadatak reći koju ste državu izvukli i koji je glavni grad te države, a u drugom krugu izdvojiti ćete ime države po vlastitoj želji, čije će ime izgovoriti jedan učenik, a ostali učenici moraju pogađati ime glavnog grada. Uz to potrebno je i državu i grad pokazati na zemljovidu ili globusu.

Današnji svijet u kojem živimo pun je velikih problema i suprotnosti, koje sam zapisala na lijevu stranu velikog hamer papira (najbolje B1 format), a na desnoj strani se nalaze suprotnosti, ali s napisanim ispremiješanim slovima i slovima uljezima. Vaš je zadatak da izdvojite slova i složite ih ispravnim redoslijedom i tako dođete do točno napisanih riječi, koje ujedno predstavljaju probleme današnjeg svijeta..

Riječi su: siromaštvo – bogatstvo; glad – sitost; bolest – zdravlje; rat – mir; tuga - radost  
škrtost – nesebičnost; osamljenost – prijateljstvo; nepismenost – pismenost

Pročitajmo, rješenja koja ste dobili.

Na današnjem satu ćemo se pozabaviti kako svi ljudi na svijetu unatoč velikim problemima, a naročito djeca mogu živjeti zajedno na putu radosti i slobode. To je naš naslov, koji ćemo napisati vi u bilježnice, a ja na ploču.

## Izdvajanje i preciziranje problema: te naznaka metodičkih uputa i izvora (medija) za rješavanje problema

A sada možemo obratiti pozornost na jedan slikokaz koji nam prikazuje slike djece u siromašnijim krajevima svijeta, koja su prisiljena raditi.

### Samostalno pojedinačno i grupno rješavanje problema

Sada ćemo se podijeliti u skupine – timove. Svaka skupina - tim dobiva upute, zadatke i pribor za rad. U svakoj skupini treba biti od 4 do 6 učenika.

Zadatci i upute za rad:

1. skupina – tim: izdvojiti i napraviti popis potreba u samoljepljive papiriće koje mogu imati djeca iz ovog slikokaza. Sve papiriće stavljati ćete na hrpicu. Jedan po jedan učenik /ca približava se hrpici papira i izvlači jedan popis potreba, izabire jednu potrebu, odglumi ju bez riječi. Ostali učenici /ce prepoznaju o kojoj potrebi je riječ, a ako ju ne pogode učenik /ca glumac /ica će ju izgovoriti. Ili, ako je napisana i odglumljena potreba, neka se ne ponavlja, već je dopuni druga moguća potreba. Kada odgonetnete o kojoj potrebi se radi, papirić s napisanom potrebom lijepimo na ploču.
2. skupina – tim: napisati pismo jednoj bogatoj zemlji i pozvati ju kao bogatu zemlju da pomogne siromašnoj djeci sa plakata, tj. da podijeli s njima bogatstva koja kao bogatija država obiluje.
3. skupina – tim: napraviti od papira razne oblike opeka i u njih napisati sve one dobre osobine koje su potrebne da bi čovjek mogao iskazati solidarnost s djecom koja se nalaze u tim svojim teškim životnim nevoljama. Od opeka sa ispisanim dobrim osobinama, izgraditi *Kuću pomoći*. Na kraju ćete cijelu kuću zajedno s ispisanim opekama zalijepiti na veliki bijeli hamer papir.
4. skupina – tim: učenici /ce pred sobom imaju konture zemljovida svijeta koji ima za podlogu crnu boju hamer papira. Zadatak je obojiti bogate zemlje žutom kredom, a siromašne bijelom bojom.

### Priopćavanje rezultata rada, dopune i korekcije tih rezultata

Svi učenici /ce po skupinama – timovima dolaze pred ploču i predstavljaju svoje radove, koje uz pomoć magnetića pričvršćujemo na školsku ploču.

Zasigurno se pitamo, na koji način i što Crkva čini posebice za siromašnije krajeve ove naše planete, a naročito za djecu. Neki tekstovi što sve čini Crkva su zabilježeni i u Svetom Pismu, našim udžbenicima, u nekim pismima od papa, a sve na jednom mjestu može se pročitati u Katekizmu Katoličke Crkve. To je knjiga koja pokazuje što su temelji kršćanske vjere. Pogledajmo i pročitajmo naglas iz udžbenika tekstove GS 69., KKC, br. 2245 i 2447.

Iz ovih tekstova smo doznali što sve Crkva kao zajednica može činiti za ljude u poteškoćama i životnim nedaćama koje ih snađu. Crkva je uvijek bila na strani obespravljenih, zaboravljenih, napuštenih i siromašnih ljudi. Crkva je pozvana činiti dobro ljudima i biti uvijek uz ljude i njihove potrebe. Ona je ispružena ruka i otvoreno srce za ljudsku patnju, nevolju i jad.

### Sinteza

Ukratko ćemo ponoviti što smo danas mogli naučiti na ovome satu tako što ćemo odigrati igru čija pravila su: podignuti palac desne ruke prema gore ako je rečenica točna, a ako je netočna palac ćeš okrenuti prema dolje.

*Problemi današnjeg svijeta su: bogatstvo, glad, bolest i prevelika solidarnost sa ljudima i djecom u potrebi.*

*U Crkvi nikada se nikada ne smije govoriti o siromašnim ljudima i krajevima svijeta.*

*Crkva o problemima progovora kroz zapisanu Božju Riječ u Katekizmu Katoličke Crkve i Svetom pismu.*

*Crkva nas samo na blagdan Božića poziva na milosrđe i pravednost.*

*Crkva na konkretan način pomaže samo ljudima crne boje kože.*

Tko želi može svojim riječima prisjetiti se što smo učili i stvarali cijeli ovaj naš sat ispričati ga svojim riječima.

### Aktualizacija

Ističemo: čovjek kršćanin svojim tjelesnim djelima milosrđa može i treba prepoznavati potrebe svijeta u kojem živi i za kojeg živi. Taj put kojim korača je put, put radosti i slobode, pravednosti i solidarnosti, ljubavi i prijateljstva prema svakom čovjeku, te tako dolazimo do Isusove zapovijedi ljubavi za sve ljude, bez obzira na dob, spol, rasnu ili vjersku pripadnost.

Na ploči sam od kolaž papira izradila velike naočale u čije sam leće upisala tjelesna djela milosrđa, kojima nedostaju neka slova, na prazne crtice upišite s učenicom u paru slova koja nedostaju i to nacrtajte i prepisite u svoje bilježnice. Pročitajmo, vaša rješenja.

I za kraj ćemo se opet malo igrati. Igra se zove *Traži se kralj*. Svaki učenik /ca može biti kandidat da postane kralj. Upute: da bi se izabralo najboljega kralja, svatko mora napisati neku vrstu izbornog programa, tj. što namjerava dobro učiniti za svijet kada ga izaberu i to u pet do sedam rečenica. Na kraju se tajnim glasovanjem izabire program koji se većini sviđa. Kralj treba biti onaj koji će činiti dobro narodu i njemu služiti. Onaj koji ima najviše glasova, svečano se okruni krunom od papira.

Tko želi za slijedeći puta može pronaći novine i iz njih prepisati ili zalijepiti naslove koji ukazuju na neki problem današnjeg svijeta u kojem svi živimo.

Sada će svatko dobiti listić samovrjednovanja i vrjednovanja rada na kojem piše:

1. Na današnjem satu sam se osjećao:

- opušteno
- smireno
- radosno
- veselo
- uplašeno
- nesigurno
- iznenađeno

2. Zaokruži lice dvojice učenika ili učenica iz svoje skupine - tima, dok ste rješavali zadatak iz nastavnog listića!

3. Podvuci zelenom bojom riječi koje odgovaraju liku tvoje vjeroučiteljice na današnjem satu! Moja vjeroučiteljica me je danas oraspoložila, podržala, nasmijala, učinila zadovoljnom osobom ili me rastužila, oneraspoložila, učinila mrzovoljnom i svadljivom osobom.

### Meditativno -molitveni završetak

I za kraj ćemo pročitati iz udžbenika *Nije važno*, te dodati riječ zahvalnosti Bogu Ocu za dar života i zdravlja, jer kada nam je podario život u kojem nam je u zadatak stavio da uvijek budemo oni koji će graditi Kuću pomoći u ljubavi, solidarnosti i zajedništvu sa cijelim čovječanstvom.

#### **IV. KRITIČKI OSVRT**



## V. PRILOZI

siromaštvo – bogatstvo	( ispremiješana slova i slova uljezi: vobotsga )
glad – sitost	( ispremiješana slova i slova uljezi: stotiso)
bolest – zdravlje	( ispremiješana slova i slova uljezi: ljevpaždr )
rat - mir	( ispremiješana slova i slova uljezi: mirko)
tuga – radost	( ispremiješana slova i slova uljezi: radomast )
škrtost – nesebičnost	( ispremiješana slova i slova uljezi: nesnestbičnost )
osamljenost - prijateljstvo	( ispremiješana slova i slova uljezi: jatepriljstvo)
nepismenost – pismenost	( ispremiješana slova i slova uljezi: pišismenost )

### SLIKE:



<http://www.klix.ba/vijesti/svijet/najgori-oblici-djecijeg-rada-necebiti-iskorijenjeni-do-2016/131008158>



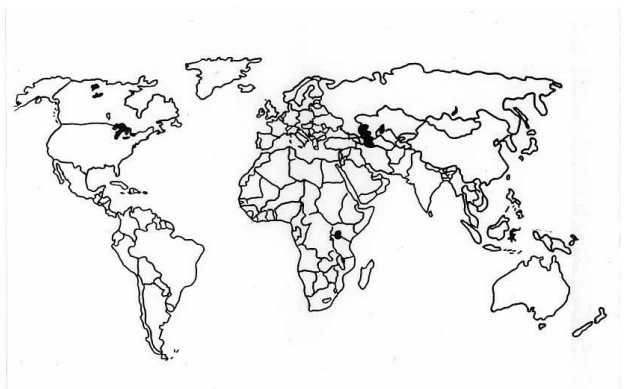
[http:// www.dw.de/oko-218-milijuna-djece-bez-djetinjstva/a-3405318](http://www.dw.de/oko-218-milijuna-djece-bez-djetinjstva/a-3405318)



<http://www.dw.de/oko-218-milijuna-djece-bez-djetinjstva/a-3405318>



<http://www.dw.de/oko-218-milijuna-djece-bez-djetinjstva/a-3405318>



[http://os-popovac.skole.hr/predmeti?ms\\_nav=aan](http://os-popovac.skole.hr/predmeti?ms_nav=aan)



## **ZAJEDNO NA PUTU RADOSTI I SLOBODE**

Svaka skupina – tim dobiva upute, zadatke i pribor za rad na radnom listiću ispred sebe.

1. skupina – tim: izdvojiti popis potreba koje mogu imati djeca iz ovog slikokaza i napisati ih u samoljepljive papiriće. Sve papiriće stavljati ćete na hrpicu. Jedan po jedan učenik dolazi približava se hrpici papira i izvlači jedan popis potreba, izabire jednu potrebu, odglumi ju bez riječi. Ostali učenici pogađaju o kojoj potrebi se radi, a ako ju ne pogode učenik - glumac će ju izgovoriti i zalijepiti na ploču, kada budemo predstavljali uradke.

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

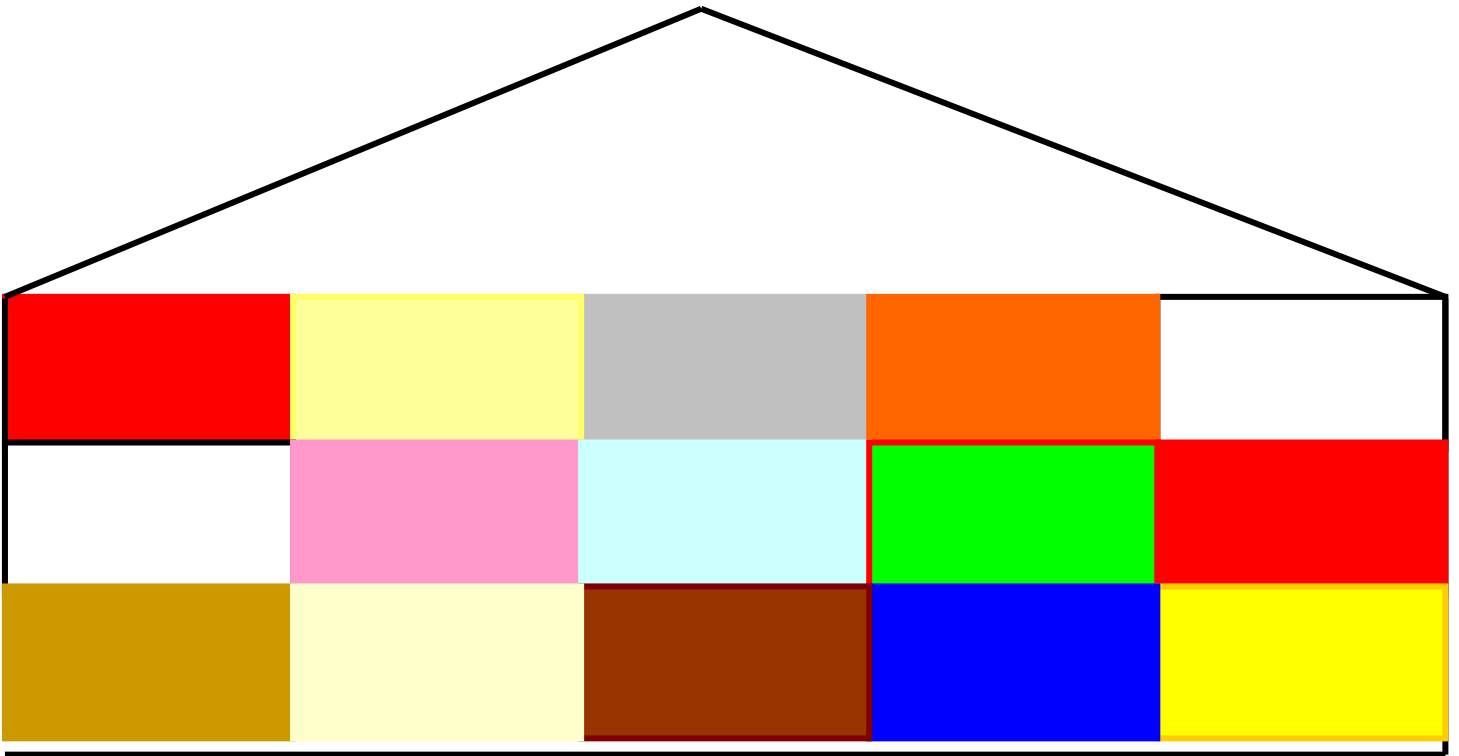
---

---

---



3. skupina – tim: izrezati od papira razne oblike opeka i u njih upisati sve one dobre osobine koje su potrebne da bi čovjek mogao iskazati solidarnost s ljudima koji se nalaze u teškim životnim nevoljama. Od opeka sa ispisanim dobrim osobinama, izgradi *Kuću pomoći*. Na kraju ćete cijelu kuću zajedno s ispisanim opekama zalijepiti na veliki hamer papir.



4. skupina – tim: učenici pred sobom imaju konture zemljovida svijeta koji ima za podlogu crnu boju hamer papira. Zadatak je obojiti bogate zemlje žutom kredom, a siromašne bijelom bojom.

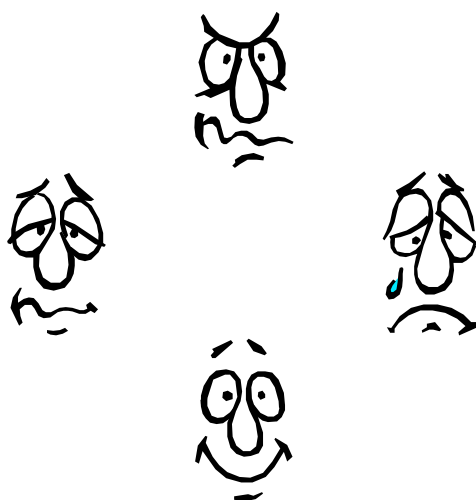


## SAMOVREDNOVANJE I VREDNOVANJE UČENIKA

1. Na današnjem satu sam se osjećao /la:

- opušteno
- smireno
- radosno
- veselo
- uplašeno
- nesigurno
- iznenađeno

2. Zaokruži lice dvojice učenika ili učenica iz svoje skupine - tima, dok ste rješavali zadatak iz nastavnog listića!



3. Podvuci zelenom bojom riječi koje odgovaraju liku tvoje vjeroučiteljice na današnjem satu!

Moja vjeroučiteljica me je danas:

oraspoložila  
podržala  
nasmijala  
učinila zadovoljnom osobom

ili

me je rastužila  
oneraspologila  
učinila mrzovoljnom  
i svadljivom osobom